

Günün en geç saatinde çıkar Halk Gazetesi

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü
hakki tarık us
Basıldığı yer:
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

10
MAYIS 1942
PAZAR

Numara: 963 Sene: 3
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

Bu akşam

Madagaskardan Sonra

Yazan: SADRI ERTEM

JAPON donanmasının Hint Okyanusunda kıpırdanması müttefiklerin Madagaskara bir an evvel alınmamasına sebep oldu. Madagaskar adasının yarısı ve Diego - Suarez limanı İngiltere, Avustralya, hem İngiliz emridir. Bu suretle hem tere Hindistan, hem İngiltere Rusya muvafakla yolları kurtulmuş, aynı zamanda cenup Afrikasının emniyeti tesis edilmiştir. Fakat harbin seyri müttefikleri Madagaskarın işgalıyla zifta ettirebilir mi? En iyimser ihtimalle dahi inanmak mümkün değildir. Çünkü harp ilk senelerde Avrupa divarları arasında cereyan ediyordu. Fakat gün geçtikçe harp Avrupa dışı bir manzara arz etmektedir. Hele Amerika'nın ve Japonya'nın harbe müdahalesi ateş hattını şimalden cenuba doğru üstüya hattına doğru sürüklediği hatta Pasifikde buzlu mmtakalardan üstüya hattı cenubuna kadar kırsımlar harbin sınırlarını içindedir.

Madagaskarda cenup yarım küresinde ve üstüya hattının altında olduğu halde ateş hattına girmiştir.

Bu harbin en büyük gayesi mihver için denizleri tutmak, İngiltereyi imparatorluk parçaları ve Amerika ile irtibatın mahrum bırakmaktır. Müttefikler için de irtibatı muhafaza etmektir. Büyük harp oyunu bu stratejik şartlar içinde oynanmaktadır.

Madagaskarın işgali bunun numunelerinden biridir. Fakat müttefikler emniyetlerini kuvvetlendirmek için Madagaskardan başka noktayı da işgal mecburiyetindedirler. Bu nokta benzeri zamandır. Mihver devletleri tarafından da büyük bir itina ile işgal edilmek istenen "Dakar" dir. Dakar'ı bir zamanlar dö Gol kuvvetleri işgal etmek istemişler fakat muvaffak olamamışlardır. Fakat o gündünberi Dakar Amerika, İngiltere ve mihver devletleri için ehemmiyetini kaybetmedi, bilakis bu işin kıymeti arttı. Taarruz için de, müdafaa için de "Dakar" müstesna bir ehemmiyeti haizdir.

Mihverin Afrikada Mısır hariç en büyük hedefi olarak bazı üslerle birlikte "Dakar" a tasarladığı muhakkaktır. Netekim bir senedenberi Fransadan sivil kıyafette bir takım Alman zabıtlarının, askerlerinin Afrikaya geçtikleri, bunların Fastan Trablusa kadar muhtelif sahalarda yerleştikleri söylenmektedir. Son günlerde Tas Ajansı Newyorktan aldığı bir haberde, Alman teknik subaylarının Fransız Fasında bulundukları hakkında bir haber vermiştir.

Viş radyosu bu haberi sür'atle yalanladı ve yalanlarken de şöyle bir kayıt ilave etti. Madagaskar için de müttefikler böyle yapmışlardır. Madagaskara Japonlar geldi, demislerdi. Onlar bir yeri işgal edecekleri zaman böyle hareket ederler.

"Dakar" hakkında Viş'in bugün kü rüşüncesi bundan ibarettir. O nun da işgal edilmesini bi roldu bitti halinde bekliyor.

"Dakar" İngiltere ile Hindistan ve Uzaksark, Pasifik yolu üzerinde ilk merhale. Cenubi Amerika ile Avrupa arasında da ehemmiyetli bir noktadır. Atlantik muharebesinde bu kadar mühim bir rol sahibi olan üssün başı boş bırakılması mümkün değildir. Bunun için müttefiklerin ikinci merhale olarak "Dakar" ı elde etmeye çalışmaları mümkündür.

Parlak bir zafer

Mercan denizindeki muharebe hakkında

Amerika Bahriye Nazırı Noks böyle dedi

Amerikanın tayyare gemisi kaybettiği doğru değil?

Londra, 10 (A.A.) — Avustralya'nın şarkında Mercan denizinde 6 gün denberi devam eden deniz ve hava muharebesi şimdilik durmuştur. Gelen resmi haberlere göre, şimdiye kadar 9 Japon harp gemisi batırılmış, 3 gemi hasara uğratılmıştır. Son haberlere göre daha birçok gemi batmıştır. Bunların asker yükü olmaları muhtemeldir. Amerikan bahriye nazırı Noks, bu muharebe için "parlak bir zafer", demistir. Hariciye nazırı Kordel Halde su sözleri söylemiştir: "Mercan denizinde Japon deniz kuvvetlerine karşı kazanılan zaferin büyüklüğüne müsavî kelimeler kullanmamak güçtür..."

Müttefiklerin kaybı nisbeten hafiftir. Düşmanın fevkalâde mübalâgeli iddiaları tamamen asılsızdır. Dün gece Vasingtonda resmen bildirildiğine göre Amerika donanmasının tayyare gemisi veya zırhlı kaybettiği hakkında hiçbir haber yoktur. Japonlar şimdi kendileri de 1 tayyare gemisi ve 31 uçak kaybettiğini kabul ediyorlar.

Japonlar deniz harbinde ilk gayelerinde muvaffakiyetsizliğe uğramışlardır. Bu gayet Amerika ile Avustralya arasında münasebetleri kesmek, sonra Avustralyayı istila etmektir. Müttefik deniz kuvvetleri yeni muharebelere hazır bulunuyorlar.

Vasjington, 10 (A.A.) — Bahriye nazırığı cumartesi akşamı tebliği: Cenup batı Pasifik: Bahriye nazırı. Devamı 2 nci sayfa

Japon harp gemileri Manilla koyunda demirledi

Yeni Ginenin şimal köşesinde

Yeni bir adayı daha işgal ettiler

Tokyo, 10 (A.A.) — Korregidor'un alınmasından ve Manilla koyunun düşman mayınlarından temizlenmesinden sonra, Japon harp filosunun ilk birlikleri dün Manilla limanına gelmişlerdir.

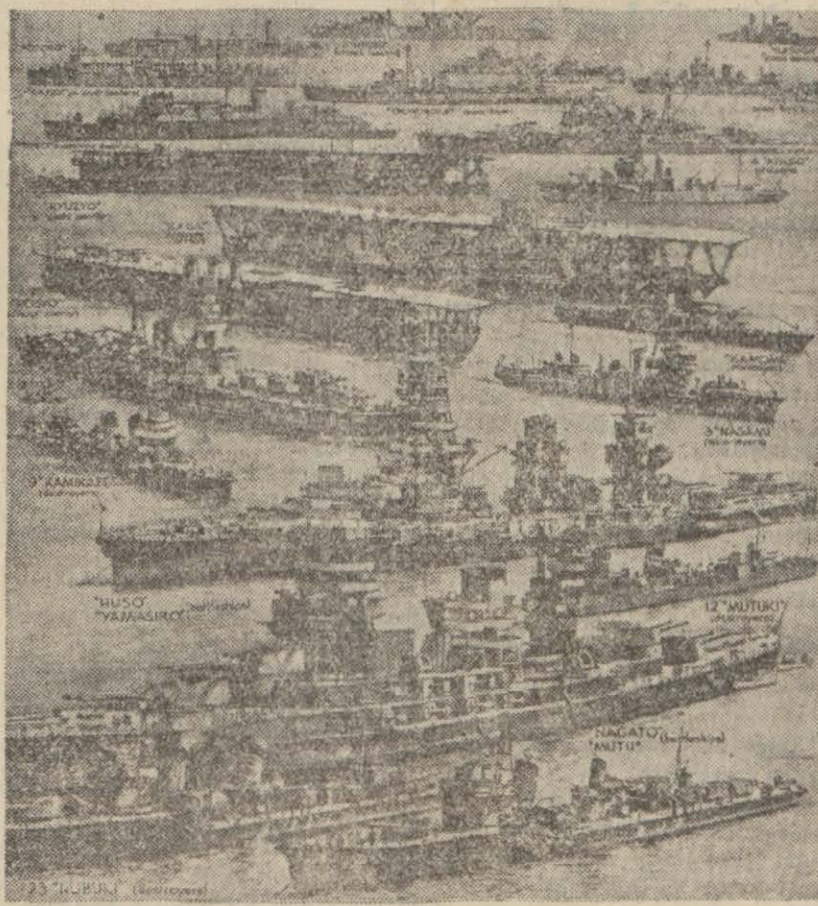
Harp gemilerinden uçurulan deniz uçakları liman çevresi üzerinde uçmuşlar ve halk Japon harp gemilerini selâmlamıştır.

Tokyo, 10 (A.A.) — Japonların, Amerikauite takımadaları üzerindeki Manns adasında Lonungoyu 8 mayıs günü hiç kan dökmeden işgal ettiklerini resmen bildirilmektedir.

Bu haberin şimdiye kadar yayılması stratejik sebeplerden ileri gelmiştir. Buradaki düşman kuvvetleri, harp etmeden ormanlıklara doğru kaçmakta, radyo istasyonunu, resmi binaları, kırsal ve hastaneleri tahrip etmektedir.

Lorungo, Yeni Gine şimal köşesinin ileri müdafaa sistemine dahil ve radyo istasyonu ile hava alanı yapılması için buraya Anzaklar gönderilmiş bulunmaktaydı.

rakılması mümkün değildir. Bunun için müttefiklerin ikinci merhale olarak "Dakar" ı elde etmeye çalışmaları mümkündür.

Japonların Pasifikteki filosundan tayyare gemileri, zırhlılar ve torpido muhripleri

Posta ve telgrafta

Yeni tarife 15 mayısta tatbika başlanıyor

Avrupadan bir telefon mütehasısı getirilecek

İcra Vekilleri Heyetince tasvibolunan bir kararname ile posta, telgraf ve telefon tarifelerine bir miktar zam yapılması kabul edilmiştir. P. T. T. umum müdürlüğü yeni tarife üzerindeki hazırlıklarını bitirmek üzeredir. Koll dışında kalan posta muameleleriyle telgraf ve telefon ücretlerine yapılacak zamlar bu ayın 15 inci günü sabahından itibaren tatbika başlanacaktır. Diğer taraftan P. T. T. umum müdürlüğü 1942 mali yılı içinde Avrupa'dan bir telefon mütehasısı getirtme karar vermiştir.

Darüşşafakanın 69 uncu yıl dönümü kutlandı

Bugün Darüşşafakanın kuruluşunun 69 uncu yıldönümüydü. Bu münasebetle memleketin İstanbulda bulunan mezunları ananevi toplantılarını yaptılar ve yıldönümlerini samimi bir hava içinde anmışlardır.

Saat tam 11 de bütün talebe, mezunlar ve davetlilerin iştirakiyle istiklal marşı söylenmiş, mezunlar cemiyeti reisi Vefik, toplantıyı açmış, teccasüslerini anlatmıştır. Darüşşafakalılar marşın söylenmesinden sonra yemekhaneye giderek mektebin meşhur pilav ve fasul yemi neşe ile yenilmiştir.

Tokyonun şimal batısında Asama Yanardağı dün gece patladı

Tokyo, 10 (A.A.) — Tokyonun şimal batısındaki Asama yanardağı dün gece saat 21 de faaliyete geçmiştir. Müthiş ıvıltu ve gürültülerle başlayan yer depremleri o kadar şiddetli olmuştur ki, civardaki halk evlerini bırakıp ve geceyi açıkta geçirmiştir.

Hasar derecesi henüz malûm değildir. Yanardağın indifarı kilometrelerce mesafelere kadar uzanan hakiki bir kül yağmuruyla bir arada başlamıştır. Yanardağın bu faaliyeti, uzun yıllardanberi görülen en şiddetli indifalar dan biri olarak sayılıyor.

Londraya dönen esk
Malla kumandanı dedi ki:

Almanlar Maltayı zaptetmek tasavvurunda iseler Sonunda pişman olacaklardır

Malta üzerinde dün şiddetli hava muharebeleri oldu

Londra, 10 (A.A.) — Son günlerde Malta valliğinden istifa eden general Sir Villiam Dobbie hava yoluyla bugün İngiltereye gelmiş Maltanın başarılı müdafaaının tutunmakta devam ettiğini, eğer Almanlar adayı istila tasavvurunda iseler sonunda pişman olacaklarını söylemiştir.

Malta, 10 (A.A.) — Cumartesi resmi tebliği:

Öğleden sonra av uçaklarının refakatinde bulunan mihver av bomba ve büyük bomba uçakları iki hava alanına taarruz etmişlerdir. Hava karşıkoyma bataryaları düşmanın iki bomba ve bir av uçağını hasara uğratmışlardır.

Daha sonra akşama doğru, hava alanı tekrar bombalanmış ve liman çevresine yeniden bombalar atılmıştır. Çok yüksek irtifalarda, düşman uçaklarıyla av uçaklarımız arasında birçok çarpışmalar olmuştur. 3 mihver av uçağı tahrip edilmiş başka üç av ve iki bomba uçağı da hasara uğratılmıştır. 2 düşman av uçağının havada dönerek ve duman saçarak yere doğru indikleri görülmüştür. Bunların tiserine ulaşmamış oldukları muhakkaktır. Malta, 10 (A.A.) — Negredilen tebliği şöyle demektedir:

Cuma akşamı, önemli av uçakları tarafından korunan bir İtalyan bomba teşkili liman çevresine taarruz etmiştir. Düşman avcıları uzak köyleri de mitralyöz ateşine tutmuşlardır. Uçak savar topçusu faaliyete geçmiştir.

Meksikada Polislerle işçiler saatlerce müsademe ettiler

Bir çok ölü ve yaralı var!

Madrid, 10 (A.A.) — D.N.B:

Meksikadan öğrenildiğine göre, işçi sendikası ileri gelenlerinden birini terakif etmek isteyen polis kuvvetleriyle Vera - Kruz geker fabrikası işçileri arasında hakiki bir çarpışma olmuştur. Her iki tarafın ateş açtığı bu çarpışma saatlerce sürmüştür. Alman ilk raporlar, vaka yerinde birçok ölü kaldığını bildirmektedir.

Sovyet tebliği

Moskova, 10 (A.A.) — Röyter:

Sovyet gece yarısı tebliği:

9 mayıs: Cephe de mühim bir şey olmamıştır.

8 Mayıs: 71 Alman tayyaresi tahrip edilmiştir. Biz 26 tayyare kaybettik.

Ruzvelt Martinik adasına bir heyet gönderdi

Antil denizindeki Fransız müstemlekeleri nin

Mihvere yardım yapmayacağına dair teminat istenecek

Fransız amiralı muvafakat cevabı vermezse ne olacak?

Vasjington, 10 (A.A.) — Hariciye nazırığı bildiriyor:

Ruzvelt, Antil denizleri deniz cephesi geft olması hasebiyle Amiral Hoyer'i, refakatinde bulunan hariciye nazırından bir mümessille birlikte, Martinik adasına göndermiştir.

Amiral, burada, Laval'in işbirliği siyaseti yüzünden Antil çevresindeki Fransız müstemlekelerinin meydana

Devamı 2 nci sayfa

Birmanyada Çinliler bir şehri geri aldılar

Bir Japon kolunun irtibatı kesildi

Çunking, 10 (A.A.) — Çin kuvvetleri Yunnan eyaletinde şimalde doğru ilerleyen Japon kuvvetlerine muvaffakiyetle taarruz etmişlerdir.

Mandalay: Lashio tren hattının işgalini tamamlamaya çalışan başka bir Japon kolunun geri kuvvetlerle irtibatı kesilmiştir.

Çunking tebliği: Çinlilerin 6 mayısta işgal ettikleri Mayno'dan Lashio'ya doğru ilerlediklerini ve durmadan Japon kuvvetlerini hıpa'adıklarını bildirmektedir.

Bir Amerikan radyo haberine göre, ilerleyen Japon kuvvetleri altı kısma ayrılmış bulunmaktadırlar. Çunkingden gelen başka bir habere göre, Çinliler Mandalay şehri yakınlara kadar gelmişlerdir. Bu kuvvetleri birer General Stivel idare etmektedir.

Viş, 10 (A.A.) — Birmanyada Japonlar Chinavin vâdisinde Kaleva istikametinde ve Hint hududuna doğru ilerliyorlar. Hint topraklarındaki Cittaong limanı ikinci defa olarak Japon tayyareleri tarafından bombardıman edilmiştir.

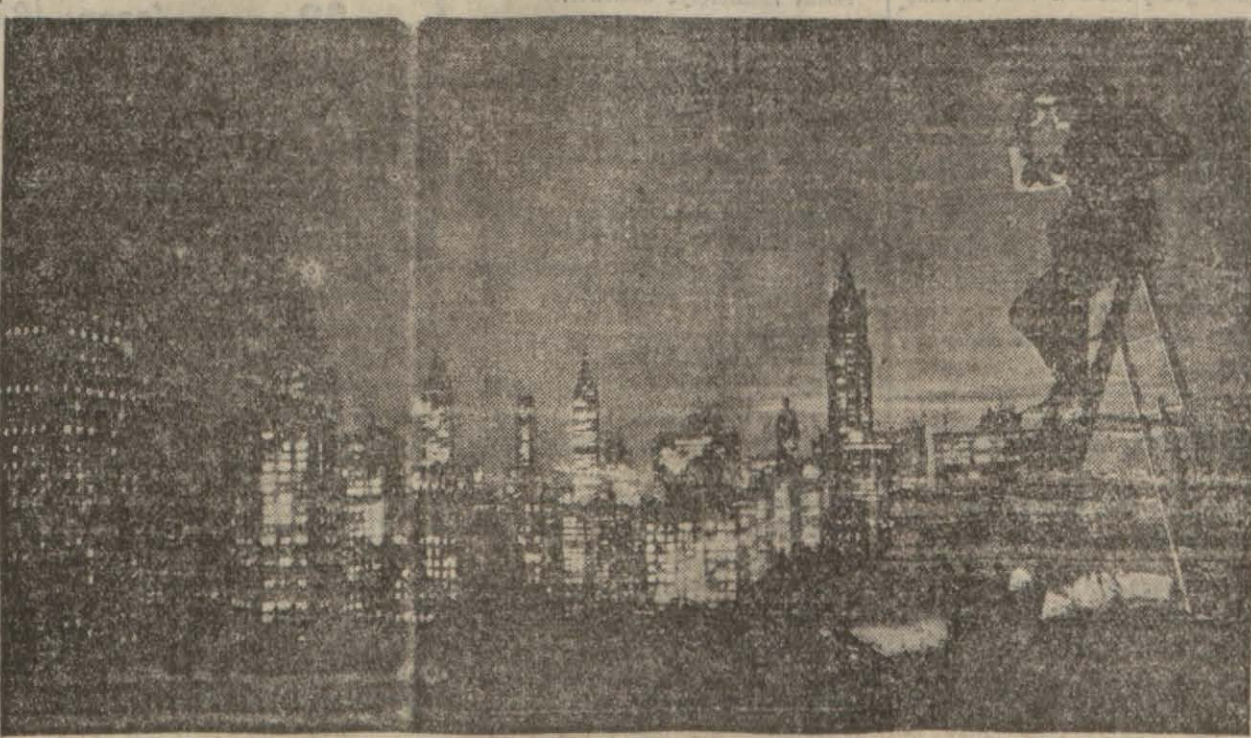
Çunking, 10 (A.A.) — Resmi Central Deyli Niyuz gazetesinin bildirildiğine göre, Çin kuvvetleri, Birmanya Çin hudutları içinde takriben 40 kilometre mesafede Chefang şehri tekrar geri almışlardır.

İNGİLİZ TAYYARELERİNİN BASKINLARI

Londra, 10 (A.A.) — Pazar günü negredilen Birmanya tebliği:

İngiliz hava kuvvetlerine mensup 7 uçak dün, Japonlar tarafından işgal edilen Magve hava alanına bir akın yapmışlardır. Petrol bombaları kalkıyollarına ve hedef çevresine düşmüştür. Alan sahasında görülen 18 düşman bomba uçağının ikisi kat'i ve başka ikisi muhtemel olarak tahrip edilmiş, 5 i de hasara uğratılmıştır. Uçaklarımız karşıkoyma ateşine maruz kalmışlarsa da bepsi arızasız olarak üslerine dönmüşlerdir. Gündüz ileri bölgeler üzerinde kara hareketlerini desteklemek suretiyle keşif hareketleri yapılmıştır.

Işıkları söndürme mecburiyetinden evvel: NEVYORK

Newyorktaki yüksek binaların caunca katından itibaren bütün ışıkların söndürülmesi hakkında geçenlerde bir emir verildiğini yazmıştık. Resmimiz 100 katlı binalardaki ışıkları ve etrafı gözliyen bir nöbetçiyi gösteriyor.

